

DECIZIE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Ion Druță
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinînd recursul declarat de către Turuta Eugeniu,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Turuta Eugeniu
împotriva Companiei Verlag CH Beck oHG, intervenient accesoriu Agenția de Stat
pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la constatarea încălcării drepturilor de autor
și repararea prejudiciului material, confiscarea și distrugerea exemplarelor contrafăcute
a operelor,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, prin care a
fost admis apelul declarat de Compania Verlag CH Beck oHG, casată hotărîrea
Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 decembrie 2013 și hotărîrea suplimentară
din 14 februarie 2014, și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 22 noiembrie 2012, Turuta Eugeniu a depus cererea de chemare în judecată
împotriva administrației internet magazinului beck-shop.de, Companiei Verlag CH
Beck oHG cu privire la constatarea încălcării drepturilor de autor și repararea
prejudiciului material, confiscarea și distrugerea exemplarelor contrafăcute a operelor.

În motivarea acțiunii a indicat că este autorul a mai multor cărți din domeniul
informării despre componentele electronice semiconductoare, inclusiv a cărților
„Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-
Пресс, 2002”, „Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы,
М, ДМК-Пресс, 2005”, „3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и
их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005”, „Микросхемы усилителей мощности, М,
ДМК-Пресс, 2009”, Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы
громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010”.

Susține că cărțile „Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их
аналоги, М, ДМК-Пресс, 2002”, „Усилители мощности низкой частоты-
интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2005”, „3500 микросхем усилителей
мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005”, a căruia autor este,
au fost publicate (tipărite și puse în vânzare), de către editura ДМК-Пресс din
Federația Rusă, Moscova, în baza contractelor de autor încheiate cu editura ДМК-
Пресс.

Afirmă că începînd cu anul 2008, termenul contractelor de autor a expirat, astfel, el a rămas unicul deținător al drepturilor patrimoniale de autor.

Menționează că operele „Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2009” și „Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010” au fost publicate în lipsa unui contract de autor, fiind astfel produse contrafăcute.

Relatează că navigînd prin Internet, a observat că pe site-ul internet-magazinului beck-shop.de sunt propuse pentru vânzare (distribuire) cărțile menționate mai sus, fără a exista acordul său în calitate de autor și de titular al drepturilor patrimoniale de autor.

Prin urmare, afirmă că cărțile „Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2002”, „Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс, 2005”, „3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс, 2005”, „Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс, 2009”, „Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс, 2010” sunt propuse spre distribuire prin oferire publică de către internet magazinul beck-shop.de, în lipsa unei licențe din partea titularului dreptului de autor, care ar prevedea importul și distribuirea lor în orice țară, acestea fiind produse contrafăcute.

Consideră că acțiunile pîrîtului de distribuire prin oferire publică a cărților menționate, în lipsa unui contract cu titularul drepturilor patrimoniale de autor, sunt ilegale.

Invocă în susținerea poziției sale prevederile art. 11 alin. (2) din Legea privind drepturile de autor și drepturile conexe, care indică că autorul sau alt titular al drepturilor patrimoniale exclusive de autor are dreptul la o remunerație echitabilă. Cuantumul și modul de achitare a remunerației de autor pentru fiecare caz și mod de valorificare a operei se stabilesc în contractul de autor sau în contractele pe care organizațiile de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale le-au încheiat cu utilizatorii.

La fel, face referire și la conținutul art. 63 alin. (3) al Legii nominalizate, care statuează că atunci cînd violatorul a comis o încălcare neintenționat sau neavînd motive rezonabile să cunoască acest lucru, instanța de judecată poate stabili despăgubiri sub formă de taxe forfetare, cum ar fi cel puțin suma remunerației sau a tarifului pe care ar fi datorat-o violatorul dacă ar fi fost autorizat prin licență să valorifice dreptul în cauză.

Remarcă că potrivit pct. 2.1 al contractului de autor nr. 48 din 15 august 2004, plata remunerației de autor este egală cu 10 % din prețul cu ridicata (75 % din prețul afișat al cărții), iar pct. 3.8 al aceluiași contract prevede tipărirea de către editură a unui tiraj de cel puțin 5000 exemplare.

Prin urmare, calculul sumei remunerației, pe care ar fi datorat-o violatorul dacă ar fi fost autorizat prin licență să valorifice dreptul în cauză pentru cărțile enumerate, reieșind din prețul de vânzare a cărților stabilit de către pîrît este următorul:

- Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги - 22,95 euro (prețul de vânzare al unei cărți stabilit de către pîrît, anexa nr. 1) x 5000 (tirajul pentru care se face remunerarea conform contractului de autor) = 114750 euro : 100 x 75 (75 % din prețul cu ridicata al tirajului) = 86062,5 euro : 100 x 10 (10 % care revin autorului) = 8.606,25 euro;

- Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы - 22,95 euro x 5000 = 114750 euro : 100 x 75 (75 %) = 86062,5 euro : 100 x 10 (10 %) = 8606,25 euro;
- 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги - 25,95 euro x 5000 = 129750 euro : 100 x 75 (75 %) = 97312,5 euro : 100 x 10(10%) = 9731,25 euro;
- Микросхемы усилителей мощности – 22,95 euro x 5000=114750 euro:100 x 75 (75%)=86062,5 euro:100x10 (10%)= 8606,25 euro;
- Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации -22,95 euro x 5000=114750 euro:100x75 (75%)=86062,5:100x10 (10%)= 8606,25 euro, în total suma de 44156,25 euro.

Solicită constatarea încălcării drepturilor patrimoniale de autor, încasarea sumei totale de 57562,5 euro pentru încălcarea dreptului patrimonial de autor, precum și confiscarea și distrugerea din gestiunea internet magazinului beck-shop.de a tuturor exemplarelor contrafăcute de opere.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 decembrie 2013 a fost admisă acțiunea, constatată încălcarea dreptului de autor a lui Turuta Eugeniu de către administrația internet a magazinului beck-shop.de a drepturilor patrimoniale de autor, dreptul exclusiv de distribuție și dreptul exclusiv de import a lui Turuta Eugeniu asupra operelor Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Микросхемы усилителей мощности, Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра, 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Усилители мощности низкой частоты - интегральные микросхемы, încasată din contul administrației internet a magazinului beck-shop.de în beneficiul lui Turuta Eugeniu suma de 57562,50 euro cu confiscarea și distrugerea din gestiunea internet magazinului beck-shop.de a tuturor exemplarelor contrafăcute ale cărților sus menționate și respinsă cerința internet magazinului beck-shop.de cu privire la încasarea din contul lui Turuta Eugeniu a cheltuielilor de judecată în mărime de 1788 euro (f. d. 130-135, vol. I).

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 14 februarie 2014 a fost încasată de la administrația internet a magazinului beck-shop.de taxa de stat în bugetul statului în mărime de 31601,55 lei (f. d. 142, vol. I).

La 12 septembrie 2014, Compania Verlag CH Beck oHG a depus o cerere în temeiul art. 56 și 74 CPC, prin care a solicitat atragerea în proces a AGEPI în calitate de intervenient accesoriu (f. d. 176-177, vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinăul din 16 septembrie 2014 a fost admisă cererea, atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu AGEPI (f. d. 180-181, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinăul din 11 noiembrie 2014 a fost respins apelul declarat de internet magazinul beck-shop.de, menținută hotărîrea primei instanțe și hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Centru mun. Chișinăul din 14 februarie 2014 (f. d. 209-215, vol. I).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 iulie 2015, a fost admis recursul declarat de Compania Verlag CH Beck oHG, casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Turuta Eugeniu împotriva administrației internet a magazinului beck - shop. de cu privire la constatarea încălcării dreptului de autor și repararea prejudiciului material și restituită pricina la rejudecare în instanța de apel, de un alt complet de judecată (f. d. 71-80, vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, a fost admis apelul declarat de către Verlag CH Beck oHG, casată hotărîrea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 27 decembrie 2013 și hotărîrea suplimentară din 14 februarie 2014, și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost admisă parțial.

S-a constatat încălcarea de către Verlag CH Beck oHG a drepturilor patrimoniale de autor (dreptul de distribuție) deținute de Turuta Eugeniu asupra operelor:

- Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги;
- Усилителей мощности низкой частоты – интегральные микросхемы;
- 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги;
- Микросхемы усилителей мощности;
- Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации.

S-a respins ca neîntemeiată cerința privind încasarea din contul Verlag C.H. Beck oHG a sumei de 57620,50 euro sub formă de taxe forfetare și cu privire la sechestrarea, confiscarea și distrugerea din gestiunea Verlag CH Beck oHG a exemplarelor contrafăcute a cărților.

S-a încasat de la Turuta Eugeniu în beneficiul Verlag CH Beck oHG taxa de stat pentru apel în suma de 23626,16 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 lei (f. d. 170-186, vol. II).

La 15 februarie 2016, Turuta Eugeniu a declarat recurs, iar la 19 aprilie 2016 și 07 iunie 2016 a depus cereri de completare a recursului împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel a interpretat în mod arbitrar prevederile legii și a formulat concluzii care nu au nimic în comun cu normele legale și cu circumstanțele pricinii.

Astfel, menționează că constatînd încălcarea de către editura Verlag CH Beck oHG a drepturilor patrimoniale de autor (dreptul exclusiv de distribuție) asupra operelor în litigiu a căror dînsul este autor, instanța a constatat cu certitudine valorificarea lor de către Verlag CH Beck oHG.

În acest context susține că toate constatările ulterioare a instanței de apel referitor la netemeinicia încasării despăgubirilor din contul Companiei Verlag CH Beck oHG pentru încălcarea drepturilor patrimoniale de autor (dreptul exclusiv de distribuție), pe motivul că acesta nu a valorificat drepturile patrimoniale asupra cărților deținute de el cu drept de proprietate intelectuală, sunt eronate și nu au nici un suport juridic, bătîndu-se doar pe aprecierile arbitrare ale instanței de apel.

La fel, indică că cerința de încasare a taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică admisă de către instanța de apel este una eronată și abuzivă, deoarece litigiu dedus judecării este un litigiu referitor la protecția dreptului de autor și drepturi conexe nr. 139 din 02 iulie 2010.

Astfel, cu referire la prevederile art. 64 alin. (1) și alin. (2) al Legii sus menționate susține că la depunerea cererii în cauzele privind dreptul de autor, drepturile conexe sau alte drepturi protejate de prezenta lege, persoanele specificate la art. 55 alin. (2) se scutesc de achitarea taxei de stat. Aceasta urmează să fie încasată, în modul și mărimea stabilite de legislație, de la persoana recunoscută vinovată de violarea dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege. Cheltuielile de judecată rezonabile și proporționale și alte cheltuieli suportate de partea care a avut câștig de cauză, de regulă, vor fi încasate de la persoana

care a pierdut procesul, cu excepția cazului când spiritul de echitate nu permite acest lucru.

La 18 aprilie 2016, Companiei Verlag C.H. Beck oHG a depus referința la recursul declarat de către Turuta Eugeniu, solicitând respingerea recursului înaintat de Turuta Eugeniu împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015 și încasarea din contul recurentului a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 280 euro suportate de intimat la examinarea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din materialele cauzei, recurentul Turuta Eugeniu a recepționat copia deciziei instanței de apel din 26 noiembrie 2015 la data de 14 decembrie 2015, fapt ce se confirmă prin recipisa ce se conține în materialele cauzei (f. d. 187, vol. II).

Astfel instanța de recurs prin prisma prevederilor art. 112 alin. (2) CPC potrivit căruia, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare, consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 15 februarie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri în partea casată din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Înaintînd acțiunea în judecată împotriva administrației internet magazinului beck-shop.de, Turuta Eugeniu a solicitat constatarea încălcării a drepturilor patrimoniale de autor asupra operelor Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Микросхемы усилителей мощности, Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра, 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Усилители мощности низкой частоты – интегральные микросхемы, încasarea din contul administrației internet magazinului beck-shop.de în beneficiul său a sumei de 57562,50 euro cu confiscarea și distrugerea din gestiunea internet a magazinului beck-shop.de a tuturor exemplarelor contrafăcute ale cărților sus menționate și respinsă cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1788 euro în folosul internet magazinului beck-shop.de.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și admiterii ei, fiind constatată încălcarea dreptului de autor a lui Turuta Eugeniu de către administrația magazinului beck-shop.de a drepturilor patrimoniale de autor, dreptul exclusiv de distribuție și dreptul exclusiv de import al lui Turuta Eugeniu asupra operelor, cărților: Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Микросхемы усилителей мощности, Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра, 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, și încasat din contul administrației internet magazinului beck-shop.de în beneficiul lui Turuta Eugeniu suma de 57562,50 euro cu confiscarea și distrugerea din gestiunea internet

magazinului beck-shop.de a tuturor exemplarelor contrafăcute ale cărților sus menționate, cerința internet magazinului beck-shop.de privind încasarea din contul lui Turuta Eugeniu a cheltuielilor de judecată în mărime de 1788 euro fiind respinsă. Iar, prin hotărîrea suplimentară din 14 februarie 2014 a fost încasată din contul internet magazinului beck-shop.de în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 31601,55 lei.

Judecînd apelul declarat de către Compania Verlag CH Beck oHG, instanța de apel, verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii primei instanțe, a ajuns la concluzia admiterii apelului, casării integrale a hotărîrii primei instanțe și emiterii unei noi hotărîri cu privire la admiterea acțiunii parțial, constatînd încălcarea de către Compania Verlag CH Beck oHG a drepturilor patrimoniale de autor (dreptul exclusiv de distribuție) deținute de Turuta Eugeniu asupra operelor: Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Усилителей мощности низкой частоты – интегральные микросхемы, 3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, Микросхемы усилителей мощности, Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, și respingînd ca neîntemeiată cerința privind încasarea din contul Verlag C.H. Beck oHG a sumei de 57620,50 euro sub formă de taxe forfetare și cu privire la sechestrarea, confiscarea și distrugerea din gestiunea Verlag CH Beck oHG a exemplarelor contrafăcute a cărților. Totodată, dispunînd încasarea de la Turuta Eugeniu în beneficiul Verlag CH Beck oHG a taxei de stat pentru apel în suma de 23626,16 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 lei.

Instanța de recurs consideră însă că deși, la soluționarea pricinii au fost stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluzia instanței de apel în partea respingerii pretențiilor înaintate de către Turuta față de Compania Verlag CH Beck oHG sunt incorecte, fapt ce rezultă din interpretarea greșită a prevederilor legislației în vigoare, în coroborare cu materialul probator prezentat de părți.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține că din materialele dosarului rezultă cu certitudine că Turuta Eugeniu este autorul și unicul deținător al drepturilor patrimoniale de autor a cărților: „Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги ДМК-Пресс 2002”, „3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс 2005”, „Усилители мощности низкой частоты- интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс 2005”, „Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс 2009”, „Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс 2010”.

La fel, este constat că lucrările „Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги ДМК-Пресс 2002”, „3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс 2005”, „Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс 2005”, au fost publicate de către editura ДМК-Пресс din Rusia Moscova în baza contractului de autor nr. 48 din 15 august 2004 valabil pînă în anul 2008.

Este cert și faptul că deși, Turuta Eugeniu, este unicul titular de drepturi asupra lucrărilor sus menționate lucrările „Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс 2009”, Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс 2010”, au fost propuse spre comercializare și distribuite publicului pe site-ul internet-magazinului beck-shop.de administrat de Compania Verlag C.H. Beck oHG (f. d. f. d. 6-10, 67-76, vol. I).

În conformitate cu art. 11 alin. (1) din Legea privind drepturile de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02 iulie 2010, autorul sau alt titular al dreptului de autor are dreptul exclusiv să efectueze, să permită sau să interzică valorificarea operei, inclusiv prin: a) reproducerea operei; b) distribuirea originalului sau a exemplarelor operei; c) închirierea exemplarelor operei, cu excepția operelor de arhitectură și a operelor de artă aplicată; d) importul exemplarelor operei în vederea distribuirii, inclusiv al exemplarelor confecționate cu consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor; e) demonstrarea publică a operei; f) interpretarea publică a operei; g) comunicarea publică a operei prin eter, inclusiv prin satelit (tele-radiodifuziune), sau prin cablu; h) retransmiterea simultană și fără modificări, prin eter sau prin cablu, a operei transmise prin eter sau prin cablu; i) punerea la dispoziție în regim interactiv a operei; j) traducerea operei; k) transformarea, adaptarea, aranjamentul sau alte modificări ale operei, cu excepția cazurilor când efectuarea unor acțiuni din cele enumerate la lit. a)–k) nu se încadrează în forma de exprimare a operei și pentru care nu pot fi stabilite sancțiuni.

Iar, în conformitate cu art. 54 alin. (1) și alin. (2) din Legea sus menționată, orice valorificare a obiectelor dreptului de autor, ale drepturilor conexe sau ale altor drepturi protejate de prezenta lege se consideră nelegitimă dacă are loc cu încălcarea acestor drepturi. Orice exemplar al obiectelor dreptului de autor, ale drepturilor conexe sau ale altor drepturi protejate de prezenta lege a cărei reproducere, import, distribuire, închiriere sau împrumut atrage încălcarea acestor drepturi se consideră contrafăcut.

Raportînd la caz prevederile legale enunțate instanța de recurs constată drept temeinică soluția instanței de apel în partea constatării încălcării dreptului de autor a lui Turuta Eugeniu asupra lucrărilor „Микросхемы усилителей мощности низкой частоты и их аналоги ДМК-Пресс 2002”, „3500 микросхем усилителей мощности низкой частоты и их аналоги, М, ДМК-Пресс 2005”, „Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы, М, ДМК-Пресс 2005”, „Микросхемы усилителей мощности, М, ДМК-Пресс 2009”, „Предварительные усилители низкой частоты. Регуляторы громкости и тембра. Усилители индикации, М, ДМК-Пресс 2010”, întrucît Turuta Eugeniu nu a autorizat valorificarea operelor sale, și nu a încheiat cu administrația site-ului internet-magazinului, beck-shop.de, Compania Verlag CH Beck oHG, un contract în acest sens, iar distribuirea operelor respective a avut loc ilegal cu încălcarea dreptului de autor.

Totodată, instanța de recurs reține că, deși la soluționarea prezentei cauze corect a fost constatăată încălcarea dreptului de autor a lui Turuta Eugeniu, soluția instanței de apel cu privire la respingerea pretenției lui Turuta Eugeniu cu privire la încasarea despăgubirii ca urmare a încălcării dreptului de autor de către administrația site-ului internet-magazinului, beck-shop.de, Compania Verlag CH Beck oHG este incorectă, or concluzia dată rezultă din aplicarea greșită și interpretarea eronată a normelor de drept material aplicabile la caz.

La acest capitol, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține prevederile art. 63 alin. (1) din Legea privind drepturile de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02 iulie 2010, care indică că în cadrul procedurilor judiciare inițiate în privința încălcării dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege, persoanele specificate la art. 55 alin. (2) pot solicita instanțelor de judecată sau altor organe competente, după caz, recunoașterea drepturilor lor, constatarea încălcării acestora și repararea prejudiciului prin stabilirea unor despăgubiri.

Pe de altă parte, contrar susținerilor recurentului, contractul de autor nr. 48 din 15 august 2004, încheiat între Turuta Eugeniu și editura ДМК-Пресс din Rusia nu poate fi pus la baza stabilirii despăgubirii sub formă de taxă forfetară în sensul art. 63 alin. (3) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, întrucât acest contract se referă la plata remunerării de autor în mărime de 10% din prețul cu ridicata al lucrării „Усилители мощности низкой частоты-интегральные микросхемы” și tipărirea de către editură a unui tiraj de cel puțin 5 000 exemplare, respectiv, se referă la un raport diferit după natura sa și nu confirmă mărimea remunerației pe care ar fi datorat-o violatorul dacă ar fi fost autorizat prin licență să valorifice dreptul în cauză.

Prin urmare, instanța de recurs reținând incidente speței prevederile art. 63 alin. (2) lit. d) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, care statuează că instanța de judecată, la stabilirea despăgubirii, va ține cont de necesitatea achitării unei compensații de la 500 pînă la 500000 lei, consideră necesar de a stabilit cuantumul despăgubirii pentru încălcarea dreptului de autor în mărime de 30000 lei, pentru încălcarea drepturilor patrimoniale a autorului de către administrația site-ului internet-magazinului, beck-shop.de, Compania Verlag CH Beck oHG, în lipsa autorizației de valorificare a drepturilor eliberată de titularul de drepturi asupra lucrărilor – Turuta Eugeniu.

Totodată, instanța de recurs consideră neîntemeiată și soluția instanței de apel cu privire la încasarea din contul lui Turuta Eugeniu în beneficiul Verlag CH Beck oHG a taxei de stat pentru apel în suma de 23626,16 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 lei.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 4 alin. (1) pct. 2) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, care expres indică că, sînt scutiți de plata taxei de stat în instanțele judecătorești reclamanții - în acțiunile ce reies din dreptul de autor și drepturile conexe, din dreptul asupra invențiilor, desenelor și modelelor industriale, soiurilor de plante, topografiilor circuitelor integrate, precum și asupra propunerilor de raționalizare.

Prevederile similare se conțin și la art. 85 alin. (1) lit. a) CPC, care stabilește că de taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamanții în acțiunile ce decurg din dreptul de autor și din drepturile conexe, din dreptul asupra invențiilor, desenelor și modelelor industriale, soiurilor de plante, topografiilor circuitelor integrate, precum și din alte drepturi asupra proprietății intelectuale.

Iar art. 64 alin. (1) din Legea privind drepturile de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02 iulie 2010, statuează că, la depunerea cererii în cauzele privind dreptul de autor, drepturile conexe sau alte drepturi protejate de prezenta lege, persoanele specificate la art. 55 alin. (2) se scutesc de achitarea taxei de stat. Aceasta urmează să fie încasată, în modul și mărimea stabilite de legislație, de la persoana recunoscută vinovată de violarea dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege.

Așadar, reieșind din sensul normelor legale citate, este de înțeles că în cazul admiterii acțiunii, taxa de stat urmează a fi încasată, în modul și mărimea stabilite de legislație, de la persoana recunoscută vinovată de violarea dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de această lege.

Or, în speță, așa cum a fost arătat vinovată de violare a dreptului de autor a fost recunoscută Compania Verlag CH Beck oHG, fiind constatată încălcarea de către ultima a drepturilor de autor deținute de Turuta Eugeniu asupra operelor litigioase.

La capitolul dat, necesită a fi remarcate și dispozițiile art. 64 alin. (2) din Legea privind drepturile de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02 iulie 2010, potrivit cărora, cheltuielile de judecată rezonabile și proporționale și alte cheltuieli suportate de partea care a avut câștig de cauză, de regulă, vor fi încasate de la persoana care a pierdut procesul, cu excepția cazului când spiritul de echitate nu permite acest lucru.

Conform art. 96 alin. (1) și alin. (2) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Prin urmare, avînd în susținere prevederile normelor enunțate, instanța de recurs găsește neîntemeiate pretențiile Companiei Verlag CH Beck oHG cu privire la încasarea din contul lui Turuta Eugeniu a taxei de stat pentru examinarea cauzei în prima instanță și în instanță de apel precum și cheltuielile de asistență juridică suportate la examinarea cauzei în prima instanță, în instanță de apel și în instanță de recurs și care urmează a fi respinse.

În același timp, cu referire la prevederile art. 63 alin. (7) Legea privind drepturile de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02 iulie 2010, care indică că instanța de judecată are dreptul să pronunțe hotărîrea privind sechestrarea și confiscarea tuturor exemplarelor operelor, ale fonogramelor sau videogramelor presupuse a fi contrafăcute, precum și a materialelor și echipamentelor destinate pentru confecționarea și reproducerea acestora, instanța de recurs constată legalitatea deciziei instanței de apel în partea respingerii cerințelor reclamantului cu privire la sechestrarea, confiscare și distrugere din gestiunea Companiei Verlag CH Beck oHG a exemplarelor contrafăcute a cărților, ținînd cont de faptul că Compania Verlag CH Beck oHG nu deține fizic în gestiunea sa careva exemplare ale operelor în litigiu.

Față de cele ce preced, fiind cert că circumstanțele pricinii au fost constatate de către instanța de apel, nefiind necesară verificarea suplimentară a altor dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Turuta Eugeniu, de a casa parțial decizia instanței de apel și a emite în partea casată o nouă hotărîre, în rest decizia instanței de apel de a menține.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Turuta Eugeniu.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Turuta Eugeniu împotriva Companiei Verlag CH Beck oHG, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la constatarea încălcării drepturilor de autor și repararea prejudiciului material, confiscarea și distrugerea a exemplarelor contrafăcute a operelor, în partea respingerii cerințelor cu privire la încasarea prejudiciului material și în partea încasării de la Turuta Eugeniu în beneficiul Companiei Verlag CH Beck oHG a taxei de stat pentru judecarea cauzei în instanța de apel și a cheltuielilor de asistență juridică și se emite în această parte o nouă hotărîre prin care:

Se admite parțial acțiunea lui Turuta Eugeniu împotriva Companiei Verlag CH Beck oHG, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la repararea prejudiciului material.

Se încasează de la Companiei Verlag CH Beck oHG în beneficiul lui Turuta Eugeniu despăgubiri pentru încălcarea dreptului de autor în mărime de 30000 lei (trei zeci mii lei), pentru încălcarea drepturilor patrimoniale a autorului de către administrația site-ului internet-magazinului, beck-shop.de, Compania Verlag CH Beck oHG.

Se respinge pretenția Companiei Verlag CH Beck oHG cu privire la încasarea din contul lui Turuta Eugeniu a taxei de stat pentru examinarea cauzei în prima instanță și în instanță de apel precum și cheltuielile de asistență juridică suportate la examinarea cauzei în prima instanță, în instanță de apel și în instanță de recurs.

În rest decizia Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2015, se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva